

1 číslo stojí len 2 hal.

Ročník III.

V Uh. Skalici, dňa 18. februára. 1905.

Číslo 7.

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Krvavé vzbúrenie ľudu v Petrohrade.

Válka na ďalekom východe vyvolala v Rusku rozličné pohyby. V Rusku vládne cár samodržavne tam neni snemu ani volieb, ruský ľud je ešte pomerne dosť nevzdelaný a tomuto by ešte táto forma štátna zodpovedala. Ale intelligentné triedy, hlavne ale židovstvo, ktoré nemá v Rusku žiadnych práv veľmi brojí proti cárovi a žiada neustále ústavu a slobodu! Ponevác je Rusko zamestknané s vojnou, nuž mysleli, že včul by sa to dalo vynucit. Nihilisti a všetky nespokojné živly spojili sa s delníctvom, zahájili všeobecný štrajk a tiahli k zimnému palácu cárovmu, aby odovzdali mu svoje žiadosti. Prišlo ku srážke medzi vojskom, pobito bolo mnoho ľudu, ranených na tisíce; nad Petrohradom vy-nesené bolo statárium, a nešťastný ruský národ musel i doma i v Azii prelievať nevinnú krv. Náš obrázok znazorňuje jako ľud tiahne pred zimný palác cárov.

Spolkovitosť.

Spolkovitosť dosiahla v našich krajoch netušeného rozvoju. Zakladanie spolkov dialo sa s nevidaným ohňom a láskou k veci, poctivosť, nezištnosť, záujem za všeobecnosť, bezpríkladná obetivosť, vernosť k presvedčeniu, skutky, práca stihaly sa navzájom, aby stvorili to o čom každý veril, že to bude slúžiť k blahu ľudu, k jeho prospechu a k jeho hospodárskemu vyaneniu z rúk úžerníckych, z drápan nepriateľov a vyssavačov. To bol prvý nábeh k samostatnosti, k organizácii prvý oheň, ktorý zbláol ako drevo olejom poliate a ktorý zachvátil srdcia všetkých dobrých ľudí a priložili sa ruky k dielu. Spolky riastly rýchlym zrastom, rozvíjaly sa a donášaly ovocie. Jako príroda pučí, odieva sa z jara v zeleň, kvitne a donáša ovocie, tak bolo i v našich spolkoch! Len že jaro netrvá v prírode večne, pride podzim ovocie sa oberá, oberajú často i nepovolani a lámu i vetve a konáre, poškodujú v necitnosti strom nevinný, určený k donášaniu plodov a k výžive majiteľa.

Prídu mrazy v zime a škodia mladým stromčekom: na jar zase húsenice a obžierajú mladý list a výhonky. Vieme, že stromy majú nepriateľov mnoho, mstivý sused utne i mladú haluz, keď strechu tieni, alebo keď mu málo ovocia donáša.

Tak je to i s našimi spolkami. Sú to mladé neotvrdlé stromky, nevysoké, každý im na korunu dosiahne, každý mráz je pre ne nebezpečný a každé surové sbieranie plodu, olamuje mu i halúzky.

Vyriastly zalievané obetivosťou, prácou jednotlivcov, láskou vodcov, všeobecnou podporou, v peknej nádeji plné štepy, ale nedočkajú ľudia, netrpezliví zahradníci, nechcú vyčkávať čas, nedávajú mu voľnosť, slobodne rásť, ovociu zráť. Ale jeden trhá nezreté ovocie, aby ho prv okúsil nežli iní, druhý preto aby sa na susedovi pomstil, tretí preto, lebo chce byť prvý a iní zase preto, lebo to robia tí prví.

Osobné príčiny, závisť, svrblavosť, chcel vymknúť svoju myšlienku, iným nanútiť maškrtnosť, košťovať zo spolkového ovocia pred časom a spôsobom neprípustným poškodujú spolky, podlamujú ich peň a podrývajú koreň ich života.

Nie starosť o vec, ale starosť o osoby vedie ľudí a zaslepuje ich konanie. V tomto nebezpečí a nešťastí. Pre osoby trpia spolky, pre osoby zabijajú sa myšlienky, pre osoby obetujú sa ideály, pre osoby ničia sa ďaleké plány budúcnosti.

Koho chytí sa pýcha, ten nemôže byť pokojným bežičným pracovníkom, Pysný myslí že trhá burinu, ale v slepote kmaše i obilie a nič i klasy.

Kto namýšľa si, že vie viac nežli iní a že rozumie všetkému, ten rozpráva jako sa dá more preliat do malej jamky, a v rozhevanej fantázii vmesná palác i do chalupy, v namyslenosti je všetko možné i million korún sa dá vyhráť a postaviť 10 fabrik, alebo naopak, postaví 5 mlynov z ľufu a mlet bez mlynárov, viesť obchod bez knih, hlavná vec je aby kolieska klepali, komin dýmil a mlynári boli hodne zamúčení a priemysel hučal, — hlúpe mu neoh len hučí.

Kto vypráva, hubou tlče, chodí po hostincoch, rozkladá, hromží a ční seba nezbytným, nafukuje sa a porád kričí ja a ja a bezo mňa nič, ten nemôže byť nestranným, milným, klidným, skromným, ten vžíje sa do bláznivej myšlienky, nja som spolok a spolok, ja a ja. A tejto nešťastnej, nespravdlivej, násilníckej myšlienke obetuje sa

všetko, aby to „ja“ neutrpelo škodu, musí trpeť vec, idea, spolok.

Osobníckarstvo, nenávisť k osobám, musí zo spolkov von, jestli chceme aby ich tieto osoby nezahrdúšili.

Osoby musia ustúpiť veci. Pýcha musí ustúpiť pokore. Namyslenosť, nafúkanosť, skromnosti a miernosti. Ľudia so svojim „ja“ musia uhnúť ľuďom, ktorí nevolia seba ale len zájmy ľudu, členov a svojich spolublížnych.

Očista musí prísť, po búrke a lejáku zavesieti vždy slnko blahodarným teplom a rastie pod nim všetko a zdarne sa vyvíja. Očista musí byť a bude z vôle ľudu. Hrmenie zostane v pamäti všetkým a bude privolávať, nie ty Pavle, Jane, Franto, Jozefe, nie ty, tvoje náhlady, ale zájem, život, rozkvet spolku sú ti všetkým, zákonom a vodcom v konaní a práci za všeobecnosť.

Kto není za všeobecnosť, kto nepodriadi seba láske, rozumu a rozvahe. Kto nerozumie, alebo rozumel z horeudanych príčin nechce tým snahám a tomu boju, v čomž sa ľud krvácame, tomu privolávame: opusti loď a hľadaj si iných kormidelníkov, hľadaj iný prístav, medzi nás nepatríš, nie duchom, nie skutkami.

Buď očista a svetlo medzi nami!

Spolkár.

Dopisy.

Nitrianska stolica.

— Šaštin. V predminulom týždni zavítal k nám istý pán nitrianskeho hospodárskeho spolku, cieľom vydržiavania hospodárskej prednášky. Bolo to práve vo sviatok Hromnic. Ľud od obecného predstavenstva jako i v chráme o tom upovedomený, sišiel sa vo valnom pošte po službách božích v „Kat. Kruhu“. Prednáška tá bolo vlastne vyzvanie ku založeniu mliekarského družstva u nás, ktoré by bolo podštátnym dozorom. Je to síce vznešená a chvályhodná myšlienka ľud takto povzbudzovať len že kde máme človeka, ktorý by to aj uskutočnil mohol. O to by sa ten pán mal tiež postarať, alebo utvoriť ten spolok, aby tie vznešené myšlienky došli svojho cieľa. Vtedy by bolo nášmu ľudu pomôženo. Mali by sami zakladať spolky a družstvá, ale nie len prázdne reči tárať. U nás by bolo príhodné miesto pre hoc aký podnik. Preto, lebo sme kolom obtočení husto dedinami, a tak myslím, že i mliekarení by tu zdarne účinkovať mohli. Co sa týka zásoby mlieka, u nás sa pravda na to počítať nemôže, lebo trebars sú u nás tiež početní roľníci, niektorí i zámožní, tak že držia i viac kusov kráv, ale pomeváž je tu zase veľká čiastka remeselníkov a obchodníkov, ktorí žiadneho statku nedorzia, tak má mlieko u nás dostatočný odbyť, ale to by nevedilo, však sú tu okolité blízko ležiace obce, kde je mlieka dostatočná hojnosť a odberateľov žiadnych, pre tých by bola výhoda, keď by tak svoje mlieko mohli zpeňažiť. A tiež i u nás sú dva veľké panské majire, s ktorých sa veľké množstvo mlieka vyváža preč. To by sa mohlo všetko tu v mliekarni spracovať. S tým by sa rozvílo zase jedno odvetvie hospodárstva, u nás, ktoré by hojný úžitok prinieslo. Tiež i nová fajta peknejšieho dobytku, že by sa zaviedla, a na nepotrebný dobytok že by sa zaviedol dobyť trh, tak že by nemusel každý za pohlavok svoj nepotrebný statok mäsiarov odpredať. Páni hospodári, či by to nebolo dobre? Preto združiti sa treba a sami si vypomáhať z biedy.

Priateľ všetkých spolkov.

Prešporská stolica.

— Z Pezinka. — (Ako sa tu náš ľud má? čo robí? či pije? a či šporuje). My sme tu zväčša roľnícka trieda, chudoba. Smejakiši pobalamutení a nesvoji. Tomu na vine sú zmaďarčené, zhumplované školy a výchova. Mladá generácia je celkom ničomne vychovaná, že by

človek, poriadny Slovák, skoro musel povedať, že to nie sú jeno bratia rodni. Nájdu sa niektorí, čo sa poriadno držia, ale je ich veľmi málo. Ľud rozmýšľať a politizovať, starať sa o budúcnosť, činným byť na poli národa, obetovať za knihy, časopisy, toho veľmi málo má. Avšak nie div, lebo nikto ho neupozorňuje, nevedie, nepouča, nevzdeláva. O spolkoch, družstvách len tí vedia, čo zo sveta prídu. Ti, čo čítajú, by s citom čítali, aby o tom rozmýšľali, k tomu prehovorili znali, dišputu zaviesť mohli je zriedkavosť, vlastne nie sú k tomu vychovaní, zvykli. Len tak staré zázraky, láryfáry, fahké, pimprácke veci obľubujú. Národnosť leží tu úhorom. Na to niektorí vravia: to chleba nám nedá (ale ani nebere, lež osladuje. Red.) ani že nepomôže (ale ani neškodí, lež ctuostným, charakterným, dačo platným človekom robí.)

Čo sa tu pije? Tá najľahšia trieda pije tú besnicu. Takýmto noviny, alebo knihu podať, daromná vec, radšej sklenku, tá je preňho niečo...! Dačo poriadnejší robotníci, lebo gazdovia najviac obľubujú len vino. To už pri práci tak si vyjednávajú. Významnejší korheli, ako prv bývali, už vymierajú. Nie div. Daro sa nedáva a za peniaze, to už nestačia, lebo je ich málo a vino drahejšie ceny; každému je ľúto ten krajačiar z ruky dať; no a potom už tak trochu začína ľud o svojom stave rozmýšľať.

Remeselníckej triedy u nás niet. Všetko je — ani teplý, ani studený. Chýba im základ — sú len tak zamyslené volačo. — Šporovať, sa tu veľmi šporuje — vo šparkasse. Tá bohatne, ľud ale ide dole vodou. Neúrodné roky, filoxera, slabý, malý, ničomný chotár, neznalosť hospodárstva, nevyužitkovanie všetkých pozemkov, neznalosť umelých hnojiv, nedostatok krmiva, to všetko hatí pokrok. Vlastne aby som nelhal, je pokrok, totižto len tento bežiaci rok už prez 35 ľudí odcestovalo do Ameriky, a ešte vždy sa berú. Nie to radosť. Keď to tak i ďalej pôjde, Pezínok ostane dedinou — a filiálkou daktorej okolitej obce. J. A.

— Dolné Srnie. Zpod Javoriny (trenč. stol.). Čo nám je, mládeži, potrebné, veru len sa vzdelávať. To už musíme sami uznať, čo by nám to aj jako kto vravel, nás nikdo neodhovori: my srňanskí mládenci boli sme ztratení vo vzdelaní, ale teraz sme ruky vysúkali a tak spolu pracujeme, jak na hmotnom, tak aj na duševnom poli, a takto by mala aj ostatná mládež pokračovať. No ale žiaľbohu, po mnohých obciach a mestečkách je to ešte smutnejšie, čo by mali napredovať, ešte sa sami zanedbávajú. Mnohými hovorili, keď som im nůkal dobré knihy a noviny, že na čo mne je to: že jeho otec bol 80 rokov na svete a nemal žiadnych novín, ani knih. Ej bratia naši aj my sme tak hovorili, a tak sme si to na ľahko brali, ale čo, keď sa človek vzdelá, ani čo by sa druhý ráz na svet narodil. Kto nečíta a sa nevzdeláva; len sa ho pýtajte o jednom, druhom, tak je celkom ztratený. Pozrime sa do takého domu, čo do neho jedon dobrý slovenský časopis nechodí, no veru to tak vyzerá, ani čo by volakto po sňahu bosí chodil. Nuž ale naša mládež, tá neide ani do takého domu, kde ich neočakáva nastala dobrá kniha; a dobrý národný slovenský časopis, ba kde tu máme to už celkom po našej chuti nastrážené; ba musím podotknúť, že aj naše dolnosrňanské dievčatá, tak pokračujú, veru skoro každá má rozličné knihy, tie požíčujú si jedna druhej a tak čítajú a časom sa učia z nášho venčoka slovenské piesne, ba mnoho rázy sme spievali štvorhlasne naše piesne pospolu. Je to obľúbený spev. Nuž z takejto mládeže môžu mať rodičia len radosť. Ale ctení čitatelia, najde sa aj u nás kukol medzi pšeniceou; nemôžeme mi tiež za jedného, lebo dvoch, najdú sa mnohí čo nás ochcú rozhovoriť, ale im to nijako nejde, každého uderíme s našim slovom. Prosil by som všetkých ostatných mládencov slovenských, aby sa chytili aj oni do takej práce, nie tak jako je to po mnoho miestach: sú porobené kolkárne a tam sa nie len hnevajú, časom pobijú a peniaze utrúcajú, ale berú čas nadarmo, každú nedelu a sviatok, kdežto celkom ináč by mohli sa poriadnejšie zabavovať. Preto tedy aj rodičia by mali svojich synkov, od takejto zlej zábavy odvádzať, lebo čo sa sa

mlady naučí, jako by to už na starost našiel, s takého človeka, ktorí takto marní svoj čas, nemôže byť dobrý remeselník, ani dobrý roľník, vtedy budú vždycky kostoly prázdne a krčmi plné. Preto ešte raz mládež naša, chráňte sa takýchto vecí, a do šiku sa všetci, pohromade učme a vzdelávajme sa, toto je našej mládeži potrebné, neskoršie vám zas napíšem slávna redakcia, keď dovolíte, lebo od nás som ešte nič nečítal v „Pokroku“.

Podhajský.

Hospodárstvo.

Málo ovocia.

Toho roku bude málo ovocia. Myslíš si laskavý čitateľ, že ja azda ti chcem prorokovať zo storočného kalendára, keď verejne vy-píšem, že bude málo ovocia?

To nie, lebo dodám, že u nás v Skalici bude málo ovocia, inde ho bude viac, alebo môže byť viac.

Neprorokujem ti to ja z kalendára, ani ti nie som vstave vopred oznámiť, aké bude počasie toho roku, či neprídu jarné mrazy atď., len na jednu vec ťa upozorním, že keď to bude tak, ako to je, tak u nás v Skalici bude veľmi málo ovocia.

Z čoho to súdím? Poviem ti.

Nešantuj si trocha cesty, sober sa a id medzi vinohrady a pozri si tie naše ovocné stromy a čo uvidíš. Všetky stromy sú preplnené tak zvanými „chomáčami“, či hniezdami rozličného hmyzu a húseníc. A ako obyčajne to už u nás býva, tie tam pekne ostanú až do jary, jarné slniečko ich vyvábi, rozmnožia sa a zničia nám celú úrodu.

Darmo sa ja budem brániť a chomáče teraz oberať a páliť, keď moj sused nerobí to tiež tak, skrže jeho nedbalosť utrpím aj ja tú najväčšiu škodu. A preto páni hospodári a majitelia stromov oberajte už teraz zavčas húsenice a chomáče. My prosíme pána mestského kapitána, keď by to dľa zákona prisne nariadil, ale nie len nariadil ale aby slávne mesto tiež tým najkrajším príkladom predchádzalo.

Vlani boli na stromoradiu pri silnici, ktorá vedie ku Vrádištu všetky húsenice ponechané, a zničily všetky tie stromky, ktoré posiaľ ešte surovosť niekoľko darebákov nezničila. Vo vinohradoch našich sú pri cestách rozsiahle sádky, kriky atď., ktoré sú vlastnosťou mesta, žiadame, aby aj tieto boli očistené.

Vyhadzujeme na mnohé zbytočné veci peniaze, toto by bola vec užitočná, veď ovocí nárstvo dnes už veľkú úlohu hraje v živote každého vzdelaného zemedelca.

Chlapci, výrostky by si mohli pár grošov zarobiť, a my by sme sa mohli pred škodou obrániť. Pýtajte sa len, ako to robia v susednej Morave, a dozviete sa, že tam zákon nenie len na papieri, ale aj v živote.

Preto čistite zavčas vaše stromky. R.

Čo nového doma.

František Košuth predseda neodvislej strany, prijatý na výsluchu Jeho Veličenstvom. Syn starého Košutha dostal sa do viedeňského „burgu“ po 55 rokoch. V politike všetko je možné. Jeho Veličenstvo vyslechnul Košutha a láskave ho prepustil.

Gróf Stefan Tisa jako ministerpredseda radil Jeho Veličenstvu, aby ešte nesvolával snem, až sa utvorí nejaká pevná strana. Čo bude, ešte nikto nezná.

Čo nového vo svete.

Delnícko-nihilistická sbura v Rusku ešte neutíchla, le vypuká po rozličných mestách ďalej. Vo Varšave stálo vzburenie asi 100 životov a mnoho tisíc ranených! Anglické listy vymýšľajú porád nové vzbury a píšu o 10, 20 tisíc ranených o atentátoch na cára a podob. aby Rusku škodily. Pomery sa utišujú.

— Vo Francúzskej snemovni podaný bol návrh zákona, na oddelenie cirkve od štátu.

— V Macedonii to vri. Gréci a Bulhari ne-návidia sa k smrti, na jaro očakáva sa revolúcia.

— Turecko túto zimu nápadne zbrojí. V Carihrade si myslia, že Rusko je zamestknané a preto mohli by si i Turci niečo dovoliť.

— Dalmatski biskupi vyslovili sa, pre slo-vanskú liturgiu.

Drobné zprávy.

— Jaro sa bliži a čas už bude tu, preto objednali sme už osvedčené u nás umelé hnojivá a ohlyský liadok z roľníckej továrne v Pre-rove. Vyzývame preto pánov hospodárov, aby si objednávky zavčas u nás v obchode zazna-čili dali, aby jejich požiadavke vyhoveť sme mohli. Poznamenávame, tým pánom hospodárom, ktorí lonského roku do Všetech Svätých hnojivá nezaplátili, že tohoto roku objednávky od týchto budeme vybavovať len oproti smenke (na wechsel) splatnej. dňa 1. novembra 1905. Výbor. skalického gazd. potravného spolku.

— Členom mliekarny. Ponevadž je teraz málo mlieka, je i málo sirovátky. Preto predáva sa zase 1 l. sirovátky za 1 halier. Staré podmaslie predáva sa len vtedy za 3 hal., keď zostane, ináče je vždy za 6 hal.

— Hospodárske družstvo v Skalici do-stalo koncesiu na hospodársky lihovar. V máji začne sa pálenica stavať Pijáci pálenky tešte sa, bude čertovica lacnejšia a skalická!

— Zábava. Skalický remeselníci usporiadajú v nedeľu dňa 26. febr. t. r., u p. R. Kusalika. Fašiangovú zábavu, s humoristickými prednáškami a rozličnými fašiangovými žartami spojenú. Čistý výnos venuje sa na založiť sa majúci remeselnícky spolok. Už teraz odporú-čame túto zábavu širokému obecstvu do po-zornosti. — Širšiemu „komitetu“ min. remeselníckej zábavy sdeľujem, že nedržali sme za potrebné svolávať a unuvať celý širší výbor, ale o výsledku zábavy bude každý uvedený. Len každý nech za zábavu agituje a sám sa tiež zadržuje. Užší výbor.

— Mužstvo spolku dobrovoľných ha-sičov v Skalici usporiada „Tanečnú zábavu“, dňa 19. februára 1905 v hostinci pána Rudolfa Kusalika. Začiatok o 7. hod. Vstupné 80 hal.

— Potravný spolok v Skalici vydržiava dňa 23. februára vo štvrtok o 6 hod večer v miestnosti „Kat. Kruhu“ riadne valné shromaždenie. Členovia dostavte sa. Hlasovacie listky možno si vyzdvihnúť u kassira v obchode vo štvrtok celý deň.

— „Kat. Kruh“ vo Gbeloch vydržiava v nedeľu 19. februára 1905 svoje riadne valné shromaždenie. Prijímajú sa i noví členovia. Začiatok o 6. hodine.

— V Amerike ztratila sa istá Brdečková rodom zo Skalice, jej muž Filo hľadá ju cestou novín.

— Zvolenská banka vo Zvolene dopra-covala sa vzdor nepriateľským nástrahám znač-ného zisku a zvyšuje svoj akciový kapitál o 100.000 korún.

— Vel. p. Ferdinand Juriga, kaplán v Blu-menthali, vymenovaný bol za administrátora do Vajnor. Statným Vajnorákom k tejto zmene blahozeláme.

— Do Skalickej mliekarny pristúpili za členov i občania z Močidlan a z Popudín.

— Dňa 11. februára završila skalická mliekareň rok svojho účinkovania. Mnoho zdaru do budúcnosti!

— Kto chce mať na jar lacné, šlachetné ovocné stromky, nech sa dá zapísať v mlie-karni, aby sme takové objednať mohli.

Dom na predaj! V Bár-Sv.-Jure je na predaj dom po kolárovi a s kolárskymi nástrojmi (Werkzeugom). Dom predá sa i bez nástrojov. Hlásit sa možno u Kateriny Hrnčirik, v B.-Sv.-Jure. (R. e. 2 kor.)

Učňa na obuvníctvo prijme Jozef Kristek, mužský i ženský obuvník v Skalici, podmienky dľa dohodnutia.

Locomobilka s mlácaou garnitúrou na 8 koňských sil v dobrom stave je z volnej ruky na predaj. Kde? povie admini-strácia „Pokroku“.

Výkaz milodarov

na zariadenie školy na pohraničných ko-panicich

A.) Prijem: 1: v peniazoch.

Z Trenčína: K. 2. z Kochanovic: K. 5, z Melčic: K. 3, zo Štvrtku: K. 2. z Bošáče: K. 2, z Nov. Mesta: K. 64, z V. Topolčán: K. 6, z Modre: K. 2, z Prešporka: K. 4, zo Senice: K. 44, z Búrov: K. 12, zo Gbelov: K. 10, z Holiča: K. 9, so Skalice: K. 6, zo St. Hro-zenkova: K. 11'60, z Drietomej: K. 10. Prijem zo školských pomôcok: K. 3'94. Súhrn: 196 kor. 54 hal.

2. Iné dary:

Zo Štvrtku: 1 kus šiat. Z Modre: 14 kusov šiat a školské pom. sošity. Z Trnavy: 10 knižiek. Zo Senice: 60 kusov šiat 200 písaniek a 8 knižiek. Zo Skalice: školské pomôcky a knižky v cene 14 korún.

B) Vydanie.

1. Na školské náradie, pomôcky, atď. dľa účtov 1. 2. 4. 6. 9. 11. 13. 19. 21. 22. 23. 24. = kor. 37'75.

2. Na šatstvo pre chudobné dietky, dľa účtov 8. 12. 16. 17 = kor. 27'50.

3. Na trovy cestovné, poštovné, dovozné a pod. dľa účtov 3. 7. 10. 15. 18. 20. 25. = kor. 30'12.

4. Na plat učiteľa v novembri, decembri a januári dľa účtov 5. 14. 26. = kor. 38'94.

Dohromady kor. 134'31.

Oproti tomu príjem kor. 196'54.

Teda hotovosť kor. 62'23.

Zo zakúpených a darovaných šiat bolo 26 dietok s 95 kusami zaodiatych; 35 dietok ale so školskými pomôckami zaopatrených.

Školský inventár má hodnotu i so zásobou školských pomôcok 60 kor. 50 hal.

Všetkým šlachetným dárcom srdečné:

Pán Boh zaplať!

Tých obetavých pánov, ktorí majú sberacie hácky ešte u seba, prosím o skoré nazpäť poslanie.

Odporúčajú tento biedny kraj a ľud aj iným dobrodincom, prosím snažne o ďalšiu podporu.

Strýčko Ferdinand.

BESEDNICA.

O žitkovských bohňách.

(Pokračovanie.)

Takovýmto spôsobom zažehnáva bohňa nemoce.

Máli ale vyzkúmať zloděja, krádež, nepria-teľa, lebo zaslúbencom o vernosti a láske vy-svetlenie dať, uživa k tomu účelu vosk. Tento rozpustí, potom vyleje do studenej vody a hovori:

„Povedz mi ty voščičku, spravdivú pravdu, pravdičku.“

Dľa útvaru vosku v studenej vode, súdi, vykladá, zpytuje a svoj odborný úsudok vy-nesie. Niektorý kúšok znamená zloděja, kmina; druhý znamená nepriateľa, ako z úkrytu číha na nešťastníka.

Niekedy zase ukazuje múru, ako na ubohú dušičku v noci nalieha. Aj ženichov a nevesty umí pekne vypočítať dľa útvaru vosku a o jejich vernosti, či nevernosti presvedčiť. Ba aj ukáže, s ktorej strany pride, jako zďaleka, atď. ten ne-priateľ, zloděj, alebo podvodník, rušiteľ mieru a pokoja. Nič jej nenie tajného, ona všetko vie, pozná a povie. Ešte aj to, že jak bohatý bude ženich, lebo nevesta, jakého rodu a za-mestknania, či poctivý lebo poctivá a na sta iných prípadov.

Jak potešení, alebo zarmútení odchádzajú klienti od bohynie! Každý ale doista o niekoľko korún ľahší je. Bohynia síce nerobí žiadne taxy, ani honorár, nechá všetko na vôli klienta, ale na krátko nikdy nedôjde. Ona to už umí zariadiť, aby čím viacej vycicala. —

Ku objasneniu, teraz niektoré príklady.

1.) Pred 4 rokmi prišiel jeden majetný gazda z Hanej aj so svojim synom, pekným to šuhajom na Zítkovu, aby mu pomohla vyzkúmať zlodca, ktorý pred týždňom ukradnul 100 zlatých. Sprievodčí na ceste vyzvedal a dozvedel mnoho, a to sa rozumie, ihneď sa tepla, ale po tajmo sdelení bohynie, ktorá potom svojou vševedúcnosťou do úžasu priviedla boderého Hanáka. Najviac prekvapený ale, ba skoro ulaknutý bol šuhaj. To, pravda bohyni neušlo a už mala aj svoj plán hotový.

Pod zámienkou, že syn nesmie byť prítomný, odvieďa ho von do maštale. Tam sa mu pozre do očí, dupne nohou a spustí: „Ty si ten zlodej! Máš ešte ty peniaze?“

„Mám“, — bola odpoveď nalakané šuhaja, — „ale nie všetky.“

„Koľko máš ešte?“

„Len 80 zlatých.“

„Dobre. 70 zlatých dáš v sobotu večer na kuchynské okno a 10 zlatých mi v nedeľu po pošte pošleš. Keď nie, všetko vyzradím otcovi.“

Šuhaj sľúbil všetko len aby tatinkovi nič nezradila.

Šuhaj ostal v maštali a bohynia odišla do izby. Tam naliala vosku, a po chvíľke hovorila: „Poznám zlodca, tu stojí; — pozrite! tof klade na kuchynské okno peniaze, ale nie sú už všetky. Zmárnil volačo, ale ľutuje svoj skutok a preto ho ani vyzradiť nemôžem. Idzte len domov, a v sobotu o polnoci pozrite v kuchyne na okno, tam budú peniaze ležať.“

(Dokončenie.)

Skalický gazd. potravný spolok

odporúča svoj hojne zasobný sklad.

Umelých hnojiv

== a chylského liadku, ==

ako aj datelinového, travného a

repného semena v najľavnejších

cenách.

== Vzorok zadarmo a franco. ==

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinka) po 1 zl. 20 — 1 zl. 25., spodné nohavice po 50 kr. — 1 zl. vyrába a dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz sukeň lodenových
Adolfa Jelínka

v Lísku, p. Jímramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

Každá sporivá gazdina
používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docieľ tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy.

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava

Kroneraff a Jesenský

Lipt. Sv. Mikuláš

Výhradný odpredaj krmného vápna
so značkou

„HOSPODAR“

1 kg. krmného vápna so značkou „Hospodár“ má viac výživnej látky, ako 50 kg. kľče.

Neoceniteľné pre kone, voly, kravy, žrebce, teľce, svine, prasce, ovce, sliepky a vôbec statok i hydinu!

Len s touto značkou je pravé!
Pozor na značku!

→ 5 kg. vrecko za K. 2.— v sklade. ←

Odpredaj

ovocných stromov (hrušky a jablone) s bohatými koreňami, s peknými rovnými pníkami a peknou korunou, v najlepších ranných i neskorých druhoch.

Tieto ovocné stromy sa v každej polohe a pôde iste a dobre daria, lebo planky prinášam zo severného studeného Schleswig-Holsteinu a ku tomu mám moju stromovú školku na zlom piesočnatom grunte založenú.

Ceny vysoko- i polokmenných stromkov:

I. výber 45 kr. za kus. — 100 kusov 40 zl.
II. „ 40 kr. za kus. — 100 kusov 35 zl.

Zvláštny výber 50 krajciarov za jeden kus.

Objednať možno u: **Frant. Winkler,**
vrch. zahradníka v gr. Wenckheimskej strom. školke vo Vef. Levároch.

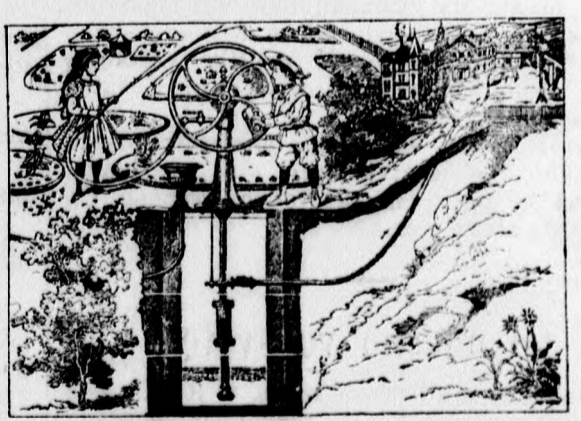
VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie
PUMPY
trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Továrň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava.)

CENY MIERNE.

Prébežné výpočty a cenníky zadarmo.